

laatste jaren enorm is toegenomen. Bij de detailkarteringen werden verschillende oudere waarnemingen bevestigd, terwijl bij de kartering van de Nude een nieuw bodemtype, n.l. de bedijkte uiterwaard, naar voren kwam. Ook de studiën van de overgangen rivierkleiveen en rivierklei-zand zijn zeker de moeite waard en bieden nog perspectieven.

De karteringen vorderden slechts langzaam, doordat er maar enkele studenten ieder gedurende een zevental weken aan werkten. De moeilijkheid is daarbij, dat deze ploegen telkens opnieuw moeten worden ingewerkt en zodra zij er iets van begrijpen en een aardige opname kunnen maken, is hun practijktijd afgelopen. Aangezien wij deze kartering naast het werk van het Secretariaat doen, ontbreekt ons vaak de tijd om veel in het veld te zijn, doch het is prettig om af en toe eens uit de sfeer der besprekingen en vergaderingen te geraken en te boren in de vette Wageningse klei of in het zo zeer variërend zand- of veengebied rond onze studiestad, wier bodem nog zo vele geheimenissen in zich bewaart.

7. Soil Survey in and around Wageningen

The work done by Dr Ir W. A. J. Oosting has made this area well known. Different parts have been mapped already. It is desirable however to map this area as a whole, so that the education at the Agricultural College and the Institutes there can have the results at their disposal. Some students have already mapped some parts in the past year, and some new phenomena have come to light.

8. De bodemkartering op Zuid-Beveland

door

Ir G. de Bakker

Na kennisname van de resultaten van de lopende karteringen in de Bommelerwaard, werd door mij in het voorjaar van 1944 een begin gemaakt met een kartering van de omgeving van Kapelle-Biezeling, waaraan kon worden doorgewerkt tot „Dolle-Dinsdag”, waarna deze werkzaamheden werden gestagneerd. Het doel van deze kartering was een inzicht te krijgen in de bodemgesteldheid van de gronden in de omgeving van Kapelle-Biezeling, in verband met de fruitteelt. Dit dorp vormt het centrum van het fruitgebied op Zuid-Beveland, terwijl de fruitteelt zich hier ook nog regelmatig uitbreidt.

Allereerst werd getracht een indruk te krijgen van de verschillende bodemtypen, die hier voorkomen, ten einde op de duur

met deze kennis gewapend, het verband te kunnen zoeken met de groei en vruchtbaarheid der vruchtbomen. Het is immers zeer gewenst, dat men geïnformeerd is over de geschiktheid van de voorkomende bodemtypen voor nieuwe aanplant en voor verbetering van bestaande boomgaarden. Aangezien de kartering zich ook uitstrekt over gronden, die nog niet met fruit zijn beplant, zal men aan de hand van de vervaardigde kaarten in de toekomst kunnen aangeven welke gronden voor aanplant in aanmerking komen.

Na de bevrijding van Zeeland in het najaar 1944 werd in opdracht van de Rijksdienst voor Landbouwherstel een aanvang gemaakt met de kartering van de geïnundeerde polders op Zuid-Beveland en wel van de Kruiningerpolder, de Hoedekeskerkepolder, Yerseke Moer en een deel van de Reigersbergschepolder. Landbouwherstel verwachtte, dat de vervaardigde kaarten zouden kunnen dienen als grondslag voor herstel- en eventuele saneringswerkzaamheden. In de loop van het jaar 1946 zijn deze kaarten in opdracht van Landbouwherstel voltooid, terwijl thans wordt gewerkt aan een verslag hiervan. Het is nu ook mogelijk om de werkzaamheden in het fruitgebied voort te zetten, die hopelijk dit jaar zullen kunnen worden afgesloten.

Er komen in de onderzochte polders twee zeer verschillende landschappen voor, n.l.: het type van de oude polder en dat van de jonge polder; alleen de Reigersbergsche polder behoort tot het laatste type, terwijl de overige polders tot het eerste behoren.

De oude polders zijn reeds sedert omstreeks 800 in cultuur, wat uit de wijze van percelering, de perceelsnamen en de verspreide ligging van de eigendommen duidelijk blijkt. In de oudere polders treffen wij hoger gelegen lichte zavelgronden aan waarop van oudsher de akkerbouw en fruitteelt worden beoefend, terwijl omsloten door deze hogere ruggen laag gelegen poelgronden voorkomen, die in vroegere jaren bij een slechtere ontwateringstoestand als weiland werden gebruikt. Thans is op enkele plaatsen, die iets hoger liggen, het weiland gescheurd en in gebruik genomen als bouwland of boomgaard.

Deze lage gronden bestaan uit klei, die vaak op een diepte van circa één meter overgaat in veen, z.g. „derrie”. De percelering in deze weilandgebieden is zeer grillig. In de jonge polders daarentegen heeft men in het algemeen een vlak landschap met regelmatige grote percelen, terwijl de bodemverschillen, hoewel soms aanzienlijk, veel regelmatig verlopen. Deze polders worden vrijwel uitsluitend voor bouwland en boomgaarden gebruikt, terwijl alleen weiland voorkomt op wat lager gelegen zandiger gronden.

De verkregen gegevens worden gebruikt wat betreft de geïnundeerde polders in verband met het herstel daarvan, o.a. voor het vaststellen van de dosering der gipsbemesting, voor het uitzoeken van geschikte plaatsen voor proefvelden, voor adviezen omtrent de inplant van nieuwe boomgaarden en zij zullen in de toekomst gebruikt kunnen worden voor advieswerk van de Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst en voor verbeteringswerkzaamheden

en ruilverkavelingen onder leiding van de Cultuurtechnische Dienst.

Als een van de belangrijkste resultaten van deze kartering moeten worden genoemd de vergroting van de kennis omtrent de in Zeeland voorkomende bodemgesteldheid; hierop zal in de toekomst voor allerlei doeleinden worden teruggegrepen.

8. Soil Survey on the island of Zuid-Beveland

In the beginning of 1944 soil survey was started in the fruit-growing area at Kapelle on Zuid-Beveland in the province Zeeland, in order to find out the connection between the growth of the fruit trees and the soil-condition. This makes it possible to indicate the soils suitable to fruit-growing.

In the autumn of 1944 the survey was started of the polders, which had been inundated during the war. These surveys were a preliminary study to the survey of the island Walcheren, still inundated at that time.

There are two different types of polders, namely those which have been cultivated since about the year 800 and the polders, which are more recent.

The light silty-clay soils which lie as ridges in the region and which surround the lower situated basinsoils, are most suited to fruit-growing. The basinsoils consist of heavy clay, resting upon peat and are used as pasture-lands.

The younger polders have a much more regular soil-condition with larger, much more regular plots and are used nearly exclusively for agriculture and fruit-growing.

Advices are given in aid of the reconstruction of the soil-condition, the lay-out of experimental plots and of orchards, the horticultural and agricultural advisory work and for a better drainage and re-allotment.

9. De bodemkartering van Walcheren

door

Ir J. Bennema en Ir K. van der Meer

Reeds tijdens de inundatie van Walcheren in de winter van 1944-1945 werden door de Rijksdienst voor Landbouwherstel plannen gemaakt voor de agrarische wederopbouw van dit eiland. In verband hiermede werd het noodzakelijk geacht een bodemkaart te bezitten. Een aantal oud-leerlingen van Zeeuwse inrichtingen van landbouwonderwijs werden voor dit doel door Ir G. de Bakker, Hoofd van de Wetenschappelijke afdeling van de Rijksdienst voor